

ŠPECIÁLNE TLAČOVINY

Medzi špeciálne tlačoviny patria dokumenty: názornej agitácie
zdravotníckej osvety
fotosúbory
katalógy výstav
textové plagáty
pozvánky
divadelné programy
programy koncertov
programy podujatí
športové programy
informačné prospekty
informačný spravodajca
výročné správy
zápisnice korporácií a inštitúcií

Tieto dokumenty patria v rámci národnej bibliografie do série „E“. V rámci tejto početnej série majú najväčšie zastúpenie katalógy výstav, informačné prospekty resp. informačný spravodajca. I keď táto séria patrí medzi špeciálne typy dokumentov **neoznačujeme** ich špeciálnym označením typu dokumentu (hudobnina, kartografický dokument ...). **V rámci poľa 245 XX sa podpole h nevyplňa.** Pri popise týchto dokumentov je možné používať šablónu ako pri tlačených textoch (knihy). Existujú však drobné rozdiely, ktoré si ukážeme na príkladoch.

Katalógy výstav

Zdroje popisu pri katalógoch výstav môžu obsahovať:

- názov výstavy, mená vystavujúcich umelcov
- mená autorov sprievodného materiálu, či textu o umelcoch
- mená usporiadateľov výstav
- údaje o vlastníctve vystavovaných exponátov

Pri voľbe záhlavia (korporatívneho, personálneho alebo názvového) musíme rozlišovať:

- či sa jedná o výstavu opakovateľnú
- či katalóg obsahuje len súpis zbierky, exponátov ...
- či sú vystavované diela vo vlastníctve korporácie
- či katalóg obsahuje len reprodukcie vystavovaných diel
- či katalóg obsahuje reprodukcie vystavovaných diel s textom o umelcovi, alebo vystavovaných dielach

Riešenie tejto problematiky nájdeme v pravidlách AACR2 v príslušných kapitolách (21.4, 21.6, 21.1B1, 21.1B2, 21.17B) a zároveň si na príkladoch ukážeme ich praktické použitie. Pravidlá AACR2 presne definujú pojem korporácia. **Korporácia** je organizácia alebo skupina osôb označená svojím vlastným menom, ktorá vystupuje, alebo môže vystupovať ako celok. Za meno korporácie môžeme skôr považovať jej špecifické označenie (pomenovanie), než všeobecný popis. Typickými príkladmi korporácií sú asociácie (združenia), inštitúcie, obchodné firmy, neziskové organizácie, vlády, vládne agentúry, projekty a programy, náboženské inštitúcie, miestne náboženské skupiny označené menom cirkvi a konferencie.

Korporácia je považovaná za autora dokumentu vtedy, ak ho táto korporácia vydala alebo jeho vydanie iniciovala, alebo ho vytvorila.

Korporatívne záhlavie

1. Názov výstavy zapisujeme do hlavného korporatívneho záhlavia len vtedy, ak sa jedná o výstavu, ktorá sa opakuje pod rovnakým názvom (napr. Diafoto, Bienále ...)

Príklad č. 1.1

111 2 \$a Jakobyho Košice \$d (2003 : \$c Košice, Slovensko)
 245 10 \$a Jakobyho Košice 2003 \$b 13. november – 14. december 2003 :
 výstava venovaná stému výročiu narodenia Júliusa Jakobyho \$c grafická
 úprava Peter Uhrín
 260 \$a [Košice \$b Galéria Júliusa Jakobyho \$c 2003]
 700 1 \$a Uhrín, Peter \$4 bkd
 710 2 \$a Galéria Júliusa Jakobyho (Košice, Slovensko) \$4 orm

Príklad č. 1.2

111 2 \$a Bienále fantázie \$n (15. : \$d 2002 : \$c Martin, Slovensko)
 245 10 \$a Bienále fantázie Martin 2002 \$b 15. ročník medzinárodnej súťaže
 a výstavy detskej výtvarnej tvorby \$c zostavila: Jarmila Kováčiková ;
 grafika Ivan Bílý, Viera Babjaková a Jarmila Gregorová ; preklad:
 Michal Vongrej
 260 \$a Martin \$b Turčianska galéria \$c 2002
 700 1 \$a Kováčiková, Jarmila \$4 com
 700 1 \$a Bílý, Ivan \$4 bkd
 700 1 \$a Babjaková, Viera \$4 bkd
 700 1 \$a Gregorová, Jarmila \$4 bkd
 700 1 \$a Vongrej, Michal \$4 trl
 710 2 \$a Turčianska galéria (Martin, Slovensko) \$4 orm

Príklad č.1.3

111 2 \$a Výtvarná Senica \$n (37. : \$d 2002/2003 : \$c Senica, Slovensko)
 245 10 \$a Výtvarná Senica 2002/2003 \$b 37. regionálna súťaž a výstava
 neprofesionálnej výtvarnej tvorby okresov Senica a Skalica \$c
 zodpovedná redaktorka: Viera Poláková ; fotografie, grafická úprava:
 Peter Žúrek
 260 \$a Senica \$b Záhorské osvetové stredisko \$c 2003
 700 1 \$a Poláková, Viera \$4 Iso
 700 1 \$a Žúrek, Peter \$4 bkd \$4 pht
 710 2 \$a Záhorské osvetové stredisko (Senica, Slovensko) \$4 orm

	preklady do anglického jazyka Alma Münzová, Valéria Zacharová ; preklad do nemeckého jazyka Viera Pont'uchová
260	\$a Bratislava \$b [ARTPEX] \$c 1995
700 1	\$a Srnecká, Dagmar \$4 aut
700 1	\$a Francisci, Peter \$4 pht
700 1	\$a Münzová, Alma \$4trl
700 1	\$a Zachrová, Valéria \$4 trl
700 1	\$a Pont'uchová, Viera \$4 trl

5. Pri tých katalógoch výstav, pri ktorých nie je možné uplatniť predchádzajúce pravidlá sa pre názvy korporácií, ktoré súvisia s výstavou a sú uvedené v zdroji popisu vytvárajú **vedľajšie korporatívne záhlavia**. V prípade, že nie je možné vytvoriť hlavné ani vedľajšie záhlavie, vytvoríme hlavné alebo vedľajšie záhlavie pre osobu, ktorá katalóg zostavila resp. pripravila, alebo bude vytvorené hlavné názvové záhlavie.

Personálne záhlavie

6. Ak katalóg jedného umelca obsahuje okrem reprodukcí umelcových diel aj text týkajúci sa umelca, či reprodukováných diel, hlavné záhlavie sa vytvorí pre osobu, ktorá je v katalógu prezentovaná v hlavnom zdroji popisu ako autor katalógu. Pre umelca sa vytvorí vedľajšie záhlavie.

Príklad č. 6.1

100 1	\$a Cabadaj, Peter \$d 1966-
245 10	\$a Martin Benka a Jánošíkov kraj \$b Múzeum Juraja Jánošíka 3. až 30. augusta 2001 \$c autor katalógu Peter Cabadaj ; komisár výstavy Anna Oláhová
260	\$a Terchová \$b Miestne kultúrne stredisko \$c 2001
700 1	\$a Benka, Martin \$4 art
700 1	\$a Oláhová, Anna \$4 cur
710 2	\$a Múzeum Juraja Jánošíka (Terchová, Slovensko) \$4 orm

7. Ak katalóg jedného umelca obsahuje okrem reprodukcí umelcových diel aj text týkajúci sa umelca, či reprodukováných diel a v zdroji popisu je uvedený ako pôvodca katalógu editor, zostavovateľ, autor úvodného textu, potom pre takéhoto pôvodcu vytvoríme vedľajšie záhlavie a hlavné záhlavie bude obsahovať meno vystavujúceho umelca.

Príklad č. 7.1

100 1	\$a Bendík, Jozef \$d 1903-1989 \$4 art
245 10	\$a J. Bendík 1903-1989 \$c kurátor výstavy, zostavenie katalógu: M. Hrebíčková
260	\$a Prešov \$b Šarišská galéria \$c 2003
700 1	\$a Hrebíčková, M \$4 cur \$4 com

710 2 \$a Šarišská galéria (Prešov, Slovensko) \$4 orm

Príklad č. 7.2

100 1 \$a Kordoš, Vladimír \$d 1945- \$4 art \$4 bkd
 245 10 \$a Vladimír Kordoš \$bGaléria mesta Bratislavy, Pálffyho palác, 16.9.–
 31.10.1999 \$c texty: Rastislav Matušík ... [et al.] ; preklad textov: Beata
 Havelská ; grafická úprava: Vladimír Kordoš
 260 \$a Bratislava \$b FO ART \$c [1999]
 700 1 \$a Matušík, Rastislav \$4 aut
 700 1 \$a Fila, Rudolf \$d 1932- \$4 aut
 700 1 \$a Geržová, Jana \$d 1951- \$4 aut
 700 1 \$a Hůla, Jiří \$d 1944- \$4 aut
 700 1 \$a Havelská, Beata \$4 trl
 710 2 \$a Galéria mesta Bratislavy (Bratislava, Slovensko) \$4 orm

8. Ak katalóg diel jedného umelca neobsahuje reprodukcie jeho diel, je potrebné postupovať nasledovne:
- ak katalóg pochádza od korporácie, ktorá je vlastníkom všetkých vystavovaných diel, potom sa hlavné záhlavie vytvorí pre korporáciu
 - ak je známa osoba, ktorá je autorom katalógu, potom sa hlavné záhlavie vytvorí podľa pravidla 21.4A (Diela so zodpovednosťou jedného autora alebo korporácie) alebo podľa pravidla 21.6 (Diela so spoločnou zodpovednosťou)
 - ak nie je možné postupovať podľa predošlého, vytvorí sa hlavné záhlavie pre katalóg pod názov výstavy

Informačné prospekty

Jedná sa o obchodno-reklamné, propagačné materiály obsahujúce opis ponúkaného výrobku, služieb a pod. V súčasnosti sa objavuje veľké množstvo týchto materiálov najmä v oblasti cestovného ruchu (ubytovanie, stravovanie).

Keďže sa jedná zväčša o jednolistové tlače pri bibliografickom popise dokumentu treba rešpektovať pravidlá AACR2 (kapitola 2 ; Knihy, brožúry a jednolistové tlače)

Príklad č. 8

LDR 01720nam a2200409 a 4500
 001 vtls001480040
 003 VRT
 005 200050422110800.0
 008 040813s2004 xo ob g h 00000bslo
 015 \$a SNBE2005/02-00297
 020 \$a 8080601267 (brož.)
 040 \$a SNK \$b slo

043 \$a e-xo--
 072 7 \$a 069 \$x Múzeá. Muzeológia. Múzejníctvo. Výstavy \$2 konspekt
 080 \$a 75.071.1:069.6.02 \$x (036) \$2 snkbusd
 080 \$a 069.6.02:75 \$2 snkbusd
 245 00 \$a Múzeum Martina Benku \$b sprievodca \$c zostavovateľka a výkonná
 redaktorka Anna Oláhová ; autori textov: Silvia Ilečková, Anna Oláhová ;
 grafická úprava: Ján Lomenčík, Anna Oláhová
 250 \$a 2. preprac. vyd.
 260 \$a Bratislava \$b Slovenské národné múzeum \$c 2004
 300 \$a [16] s. \$b fotogr. \$c 20 cm
 600 17 \$a Benka, Martin \$d 1888-1971 \$2 SNKPH
 610 27 \$a Múzeum Martina Benku (Martin, Slovensko) \$2 SNKPH
 650 07 \$a slovenské maliarstvo \$2 SNKPH
 650 07 \$a múzeá \$z Slovensko \$2 SNKPH
 651 7 \$a Martin (Slovensko) \$2 SNKPH
 655 7 \$a sprievodca \$2 SNKPH
 655 7 \$a informačný spravodajca \$2 SNKPH
 700 1 \$a Oláhová, Anna \$4 com \$4 aut \$4 bkd
 700 1 \$a Ilečková, Silvia \$4 aut
 700 1 \$a Lomenčík, Ján \$4 bkd
 850 \$a Slovenská národná knižnica v Martine
 919 \$a 80-8060-126-7

Príklad č. 9

LDR 01902nam a2200541 a 4500
 001 vtls001484573
 003 VRT
 005 20050303081200.0
 008 041102s2003 xo ab 0 slo c
 015 \$a SNBE2005/01-00094
 020 \$a 8085575426 (brož.)
 040 \$a SNK \$b slo
 043 \$a e-xo-- \$a e-pl--
 072 7 \$a 72 \$x Architektúra \$2 konspekt
 080 \$a 728:39 \$a (437.6+438) \$x (036) \$2 snkbusd
 080 \$a 39 \$2 snkbusd
 080 \$a 908 \$x (437.6+438) \$2 snkbusd
 245 00 \$a Euroregión Tatry – klenotnica ľudovej architektúry \$c [text: Eva Kelbelová ;
 fotografie: Dionýz Dugas]
 250 \$a [1. vyd.]
 260 \$a Sabinov \$b DINO \$c 2003
 300 \$a 23 s. \$b fotogr., mapy \$c 21 cm
 500 \$a Názov z obalu
 500 \$a Vyd. Euroregión Tatry – Združenie Región Tatry, Kežmarok vo
 vydavateľstve DINO
 504 \$a Bibliografia s. [24]

546		\$a Res. v poľ. a angl.
650	07	\$a ľudová architektúra \$2 SNKPH
650	07	\$a architektonické pamiatky \$2 SNKPH
651	7	\$a Euroregión Tatry (Slovensko) \$2 snkbusd
651	7	\$a Euroregión Tatry (Poľsko) \$2 snkbusd
655	7	\$a informačný spravodajca \$2 SNKPH
655	7	\$a NB \$2 SNKPH
700	1	\$a Kelbelová, Eva \$4 aut
700	1	\$a Dugas, Dionýz \$4 pht
850		\$a Slovenská národná knižnica v Martine
919		\$a 80-85575-42-6